

Bijlage 1. Update ontwikkelingen bovenregionale samenwerking en Houtskoolschets Westfriesland

Inleiding > komen tot kleinschaligheid

Het landelijk ondersteuningsteam “Zorg voor de Jeugd” binnen het Actieprogramma Zorg voor de Jeugd heeft van april 2018 tot eind 2021 gewerkt aan de doelstelling om [kinderen zo thuis mogelijk op te laten groeien](#). Dit moet ook mogelijk zijn voor jeugdigen met een complexe hulpvraag die een verblijfs- en intensieve behandelbehoefte hebben. Omdat kleinschaligheid bijdraagt aan een veilig, positief leefklimaat, onder andere door het creëren van een minder institutionele sfeer is er een breed gedeelde wens en belangrijke opgave om de huidige grotere open en gesloten residentiële voorzieningen om te vormen tot meer kleinschalige en gezinsgerichte voorzieningen zo dichtbij als mogelijk.

Vanwege het geringe aantal jeugdigen in deze groep en het personeelstekort in deze sector is een schaalgrootte op Noord-Holland niveau nodig. Hiervoor is bovenregionale samenwerking noodzakelijk omdat deze jeugdigen meestal hulp ontvangen van aanbieders met een regio overstijgend zorgaanbod. De ambitie vraagt daarnaast om verandering in houding en gedrag van professionals, gemeenten en bestuurders en om andere keuzes in het systeem van jeugdhulp en onderwijs.

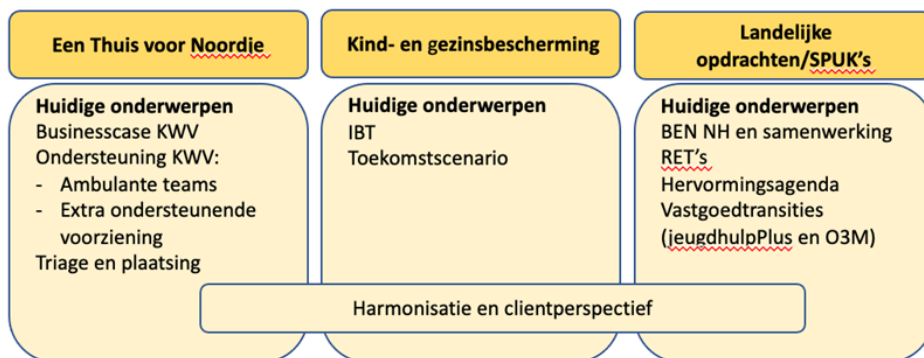
Bovenregionale netwerksamenwerking in Noord-Holland (BORN)

Om de bovenregionale samenwerking te verstevigen is een bovenregionaal netwerk ontwikkeld om te komen tot samenwerking op de thema's ‘Een Thuis voor Noordje’ en de verbeteringen Kind- en Gezinsbescherming (jeugdbeschermingsketen). Het netwerk bevat geen hiërarchische structuur, maar is een georganiseerde samenwerking en afstemming met een vaste structuur met heldere spelregels en gaat uit van wederzijdse afhankelijkheid. Elke pijler (gemeenten, aanbieders, verwijzers, onderwijs) organiseert zich op haar eigen manier. Met BORN geven we invulling aan de inrichting van de gemeentelijke pijler. Elke gemeente / regio heeft haar eigen bevoegdheid. De regiogemeenten verbinden zich aan de samenwerking in BORN voor een afgesproken periode maar kunnen wel per onderwerp besluiten om wel of niet op bovenregionaal samen te werken.

Door in te stemmen met dit voorstel voor de bovenregionale samenwerking binnen BORN is ook door de colleges ingestemd met de thema's waarop wordt samengewerkt:

- Een Thuis voor Noordje
- Verbetering Jeugd- en Gezinsbescherming (Toekomstperspectief jeugdbescherming,
- Interbestuurlijk toezicht- (IBT) als gevolg van de wachtlijsten van kinderen met een beschermingsmaatregel die wachten op passende jeugdhulp)
- Landelijke opdrachten, zoals de SPUK's en Bovenregionaal Expertisenetwerk Noord-Holland (BEN NH)

Zie hieronder schematisch weergegeven:

Het bovenregionaal plan Een Thuis voor Noordje

Het plan Een Thuis voor Noordje (zie bijlage 2) is tot stand gekomen in samenwerking met de vier pijlers (de gemeenten van de jeugdhulpregio's, jeugdhulpaanbieders, samenwerkingsverbanden Voortgezet Onderwijs (VO) en de gecertificeerde instellingen) en met inbreng van ervaringsdeskundige jeugdigen en ouders. Gezamenlijk is de ambitie geformuleerd om jeugdigen zo thuis mogelijk op te laten groeien. Wanneer dit niet (meer) kan in hun eigen gezin, dan plaatsen we jeugdigen in één keer op de juiste plek, waar ze onvoorwaardelijk mogen wonen en inclusieve, liefdevolle zorg ontvangen. De in dit plan opgenomen 10 leidende principes zijn als uitgangspunten in april 2021 vastgesteld door alle colleges in Westfriesland. In dit plan wordt beschreven wat nodig is om de veranderopgaven die voortkomen uit deze principes te realiseren. Het plan volgt op hoofdlijnen het proces van de jeugdigen. De randvoorwaarden en opdracht die in het plan staan betreffen dan ook niet alleen gemeenten, maar benoemen ook wat aanbieders, verwijzers en andere stakeholders te doen hebben. Het plan is besproken binnen alle betrokken pijlers: en vervolgens gezamenlijk in een brede bestuurlijke netwerkbijeenkomst. Het bevat een bovenregionale en een regionale uitvoeringsagenda.

Bovenregionale uitvoeringsagenda

Op basis van Een Thuis voor Noordje is een bovenregionale uitvoeringsagenda opgesteld. De bovenregionale uitvoeringsagenda bestaat uit de volgende deelprojecten:

- het opstellen businesscase Kleinschalig Wonen inclusief een kostprijsonderzoek bedoeld om een reëel tarief voor kleinschalige woonvoorzieningen te berekenen;
- het vormgeven aan en opzetten van multidisciplinair ambulante team(s) voor Noord-Holland ter ondersteuning van kleinschalige woonvoorzieningen om doorplaatsingen van jeugdigen en overbelasting en uitval van personeel te voorkomen;
- het realiseren van de mogelijkheid een (zeer) kleine groep jeugdigen tijdelijk te laten verblijven in een extra ondersteunende voorziening (EOV);
- het vormgeven van triage voorafgaand aan plaatsing in een onvoorwaardelijk wonen voorziening in Noord-Holland (inclusief monitoring beschikbare plaatsen);
- het opstellen van een voorstel om in Noord-Holland samen de verantwoordelijkheid te nemen voor en regie te voeren op een dekkend aanbod en goede spreiding van kleinschalige woonvoorzieningen voor jeugdigen met op jeugdigen met een complexe hulpvraag die (momenteel) een verblijfs- en intensieve behandelbehoefte hebben.

De uitvoering van deze bovenregionale uitvoeringsagenda is nog niet geheel afgerond en krijgt een vervolg in de uitvoeringsagenda voor het jaar 2023.

Regionale uitvoeringsagenda

Naast de bovenregionale ontwikkeling, vraagt het plan Een Thuis voor Noordje ook een regionale en lokale ontwikkeling. De ambitie om de zorg voor jeugdigen zo thuis mogelijk vorm te geven betekent dat we allereerst willen voorkomen dat een jeugdige niet meer thuis kan wonen. Als dit echt niet lukt, dan willen we de zorg zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig inzetten. De aan Thuis voor Noordje verbonden regionale uitvoeringsagenda bestaat uit de volgende opgaven:

- implementeren werken met de verklarende analyse door het Regionaal Expertteam (RET) en door de gecertificeerde instellingen (GI's);
- implementeren triage en toeleiding naar een kleinschalige woonvoorziening (kwv) door het RET;
- implementeren toekomstperspectief jongeren vanaf 16 jaar door gemeenten, GI's en jeugdhulpaanbieders;
- ontwikkelen kwv's door jeugdhulpaanbieders op verzoek en in opdracht van gemeenten.

Regionale vertaling: Houtskoolschets

In Westfriesland zijn een aantal gesprekken geweest met onze grootste zorgaanbieders met verblijf om te komen tot een regionale vertaling van Een Thuis voor Noordje “de houtskoolschets Westfriesland”. Op basis van deze gesprekken is een projectopdracht en een projectplan opgesteld. Het project moet leiden tot een regionaal plan met een daarbij behorende uitvoeringsagenda.

Bestaand uit de volgende onderdelen:

- Een beschrijving van de opgaven uit de regionale uitvoeringsagenda van het bovenregionale plan Een Thuis voor Noordje en de opgaven op de niveaus van provincie Noord-Holland, regiogemeenten, betrokken zorgaanbieder, GI en onderwijsinstellingen en omliggende regio's.
- Een schets van het zorglandschap van Westfriesland en wat daar binnen nog aangepast dient te worden, en wat er ontbreekt (ambulante voorzieningen, voorzieningen met verblijf en toegang tot hoog specialistische voorzieningen) op basis van de regionale opgaven vanuit Een Thuis voor Noordje.
- Een beschrijving van de kwaliteitseisen waar het onder punt 2 genoemde aanbod aan zal moeten voldoen (op basis van de bovenregionale eisen hierover binnen Noord-Holland).
- Een berekening, op basis van de bovenregionale businesscase, van de kosten van nieuwe te realiseren kleinschalig woonvoorzieningen.
- Een berekening van de kosten van overige benodigde voorzieningen (ambulant, verblijf etc.) en een beschrijving van de impact van de kosten op het nieuwe zorglandschap versus de huidige situatie (toets: gaan we betere kwaliteit leveren die past in het budget?)
- Een implementatieplan; een beschrijving van wat het plan en de uitvoeringagenda vraagt van de uitvoering binnen de betrokken organisaties waaronder de lokale wijkteams
- Een berekening van de eenmalige kosten om de transformatie te realiseren.